

1F4

D1

D.El.Ed. Examination

JANUARY, 2023

First Year (2016 Revised Syllabus)

PROFICIENCY IN MARATHI (Part-I)

Time : 11.00 to 1.00 Hrs.

Date : 13/01/2023

(3 Pages)

Max. Marks : 40

1. (अ) योग्य जोड्या जुळवा :

4

'अ' गट

'ब' गट

(1) अक्षरे

(अ) अं, अः

(2) स्वरादी

(ब) रिझ्युम (Resume)

(3) व्यक्तिगत परिचय

(क) विशेषण

(4) नामाबद्दल विशेष माहिती

(ड) पूर्ण उच्चारले जाणारे वर्ण

(ब) वाक्यपूर्ती करा :

2

(1) कंठाद्वारे निघालेला सार्थ ध्वनी समुच्चय म्हणजे होय.

(2) दाम करी

(क) प्रत्येकी एका वाक्यात उत्तरे लिहा :

2

(1) मराठी भाषेतील वर्णांचे पाच प्रकार कोणते ? ते लिहा.

(2) व्यंजन म्हणजे काय ?

D1

1 of 3

P.T.O.

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 60 ते 80 शब्दांत लिहा :

8

- (1) भाषेची चार कार्ये लिहा.
- (2) मराठी भाषा उच्चारणातील '-ह्रस्व-दीर्घ'चे वैशिष्ट्ये उदाहरणासह स्पष्ट करा.
- (3) भाषांतराचे कोणकोणते फायदे असतात ?
- (4) प्रयोग म्हणजे काय ? ते सांगून प्रयोगाचे प्रकार उदाहरणासह लिहा.

3. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 120 ते 160 शब्दांत लिहा :

12

- (1) भाषाभ्यासाची क्षेत्रानुसार तत्त्वे स्पष्ट करा.
- (2) श्रवणाचे महत्त्व सांगून श्रवणासंबंधीचे पाळावयाचे शिष्टाचार लिहा.

किंवा

नाम म्हणजे काय ? ते सांगून नामाचे चार प्रकार उदाहरणासह स्पष्ट करा.

- (3) भाषणाच्या तयारीसाठी शिक्षक म्हणून तुम्ही कोणते मुद्दे विचारात घ्याल ?
- (4) विद्यार्थ्यांचे श्रवणकौशल्य अधिक प्रभावी होण्यासाठी कोणत्या कृतींचा वापर तुम्ही अध्यापनात कराल ?

किंवा

विरामचिन्हांचे प्रकार व्याख्या व उदाहरणासह लिहा.

D1

2 of 3

D1

4. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 200 ते 250 शब्दांत लिहा :

12

- (1) संप्रेषणासाठी आवश्यक चार भाषाकौशल्यवर्ग अध्यापनातून विद्यार्थ्यांमध्ये कशी विकसित कराल ? ते उदाहरणासह स्पष्ट करा.
- (2) शब्दकोश म्हणजे काय ? शब्दकोशाची गरज सांगून तुमचा शब्दकोश कसा तयार कराल ? ते कृतिसह लिहा.

किंवा

मराठी भाषेच्या उच्चारणातील घटक स्पष्ट करा.

- (3) श्रवणाचे प्रकार स्पष्ट करा.